

29.4.2016

Dnro 65/53/2015

Puolustusministeriö
Puolustusvoimat

Puolustusvoimien tilintarkastuskertomus vuodelta 2015

Valtiontalouden tarkastusvirasto antaa Puolustusvoimien tilintarkastuksesta varainhoitovuodelta 2015 tämän tilintarkastuskertomuksen. Tilintarkastuskertomus annetaan sekä puolustusministeriölle että Puolustusvoimille.

Tarkastus on suoritettu tarkastusviraston tilintarkastusohjeen mukaisesti, ja se on kohdistunut valtion talousarviosta annetun asetuksen 63 §:n tarkoittamaan tilinpäätökseen, tilinpäätöstietojen perustana olevaan kirjanpitoon ja tuloksellisuuden laskentatoimeen, sisäiseen valvontaan sekä talousarvion ja sitä koskevien keskeisten säännösten noudattamiseen.

Tarkastuksen ovat suorittaneet johtava tilintarkastaja Pontus Londen, ylitarkastaja Hanna Surakka sekä tilintarkastusassistentti Anu Rinkinen, ja sitä on valvonut tilintarkastusjohtaja, JHTT Väinö Viherkoski.

Tilinpäätös

Tilinpäätöslaskelmat ja liitetiedot

Tilinpäätöslaskelmien sisältöä ja esittämistapaa sekä niiden perustana olevaa kirjanpitoa on tarkastettu riittävässä laajuudessa sen selvittämiseksi, onko tilinpäätöslaskelmat ja liitetiedot laadittu olennaisilta osin oikein.

Puolustusvoimat on talousarvion ja valtion talousarviosta annetun lain 10 §:n vastaisesti käyttänyt momentilla 27.10.01 (Puolustusvoimien toimintamenot) sellaista aikaisemman vuoden talousarvioon sisällynyttä valtuutta, joka ei ole vuoden 2014 tilinpäätöksen mukaan ollut uusittavissa. Menettely on merkinnyt vuoden 2015 talousarviossa myönnetyn vastaavan valtuuden ylittämistä 2,5 miljoonalla eurolla. Talousarvion toteutumalaskelman tiedot edelliseltä vuodelta siirtyneistä valtuuksista, aikaisempina vuosina käytetyistä valtuuksista sekä valtuuden käytöstä aiheutuvista menoista sisältävät virheitä. Koska tiedot vuonna 2016 uusittavista olevista valtuuksista on esitetty liian suurina, ei tietoja vuonna 2016 käytettävissä olevien valtuuksien määrästä voida pitää luotettavina.

Tilinpäätöslaskelmat on muilta osin laadittu säännösten mukaisesti.

Tilinpäätöslaskelman liitettä 12 (Valtiontakaukset ja –takuut sekä muut monivuotiset vastuut) ei ole laadittu säännösten mukaisesti. Muilta osin tilinpäätöslaskelmien liitteenä esitettävät tiedot on esitetty valtion talousarviosta annetun asetuksen edellyttämällä tavalla.

Tilinpäätösanalyysi on esitetty valtion talousarviosta annetun asetuksen mukaisesti.

Tuloksellisuuden kuvaus

Toiminnallista tehokkuutta koskevien tietojen sisältöä ja esittämistapaa ja niiden perustana olevaa laskentatointa on tarkastettu riittävässä laajuudessa sen selvittämiseksi, sisältääkö tuloksellisuuden kuvaus olennaisilta osin oikeat ja riittävät tiedot.

Toiminnallista tehokkuutta koskevana tietona on esitetty maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelmat ja kustannuslaskentaan perustuvia tietoja tulosalueittain sekä muutamia tuottavuutta kuvaavia tunnuslukuja.

Maksullisen toiminnan tuotot olivat 17,9 miljoonaa euroa ja maksullisen toiminnan hintatuki 0,2 miljoonaa euroa.

Koska toiminnallisesta tehokkuudesta esitettyihin tietoihin sisältyy erityisesti työajan kohdentamisesta aiheutuvaa olennaista arvionvaraisuutta, ei toiminnallisesta tehokkuudesta esitettyjä tietoja voida pitää oikeina ja riittävinä.

Sisäinen valvonta

Sisäistä valvontaa on arvioitu riskianalyyysissä ja tarkastettu kirjanpidon, valtuusseurannan ja tuloksellisuuden laskentatoimen tarkastuksen yhteydessä sekä ylimmän johdon menettelyihin kohdistuneessa valvontaympäristöä koskeneessa laillisuus- ja asianmukaisuustarkastuksessa.

Kirjanpidon tarkastuksessa on todettu useaan tase-erään liittyviä selvittämättömiä eriä, joiden johdosta Puolustusvoimien tulee ryhtyä toimenpiteisiin.

Tuloksellisuuden laskentatoimen järjestämisessä ja vuosituloksen esittämisessä on tullut esiin työku-
tannusten kohdentamiseen liittyviä puutteita. Puolustusvoimien tulee jatkaa tuloksellisuuden laskentatoimensa kehittämistä, jotta se voi tuottaa valtion talousarviosta annetun asetuksen 55 §:n edellyttämät tiedot.

Valtuusseurannan järjestämisessä ja hoitamisessa on tullut esiin puutteita, joiden johdosta Puolustusvoimien tulee ryhtyä toimenpiteisiin niin, että seuranta järjestetään valtion talousarviosta annetun lain 15 §:n edellyttämällä tavalla.

Ylimmän johdon menettelyihin kohdistuneessa valvontaympäristöä koskeneessa laillisuus- ja asianmukaisuustarkastuksessa todettiin menettelytapoja, joiden johdosta Puolustusvoimien on syytä ryhtyä toimenpiteisiin.

Talousarvion ja sitä koskevien keskeisten säännösten noudattaminen

Tarkastuksen perusteella voidaan lausua, että talousarviota ja sitä koskevia keskeisiä säännöksiä on noudatettu lukuun ottamatta valtuuksien ylittämistä valtion talousarviosta annetun lain 10 §:n vastaisesti momentilla 27.10.01 (Puolustusvoimien toimintamenot, 2,5 miljoonaa euroa), valtuuksien käytön seurannan järjestämistä valtion talousarviosta annetun lain 15 §:n edellyttämällä tavalla sekä maksullisen toiminnan kannattavuuden seuranta, vuosituloksen esittämistä ja tuloksellisuuden laskentatoimen järjestämistä valtion talousarviosta annetun lain 16 §:n tarkoittamalla tavalla.

Ilmoitusvelvollisuus valtiontalouden tarkastusvirastolle

Valtiontalouden tarkastusvirastosta annetun lain 5 §:n 1 momenttiin perustuen Puolustusvoimien tulee ilmoittaa tarkastusvirastolle 12.8.2016 mennessä, mihin toimenpiteisiin se on ryhtynyt valtuuden käytön seurannan järjestämiseksi valtion talousarviosta annetun lain 15 §:n ja tuloksellisuuden laskentatoimen järjestämiseksi valtion talousarviosta annetun lain 16 §:n tarkoittamalla tavalla.

Ylijohtaja

Marjatta Kimmonen

Johtava tilintarkastaja

Pontus Londen

TIEDOKSI

Eduskunnan tarkastusvaliokunta
Valtiovarainministeriö
Valtiovarain controller -toiminto
Puolustusministeriön kirjaamo
Puolustusministeriön kansliapäällikkö
Puolustusvoimain komentaja
Valtiokonttori